

Nou curs escolar amb menys alumnes

Dilluns dia 8, dimarts a Tortosa, va començar el nou curs escolar per als ensenyaments d'educació infantil, primària i ESO. El divendres dia 12, els de batxillerat i formació professional. L'inici de les activitats del curs suposa un canvi important per a la vida familiar, especialment per als matrimonis joves amb fills amb edat escolar, per als iaïos i per a la societat en general. És la normalitat de l'any econòmic i social després de la disbaixa estudiantil i les festes majors arreu.

Josep Bayerri Raga
periodista

Segons han publicat els mitjans informatius, al conjunt de les Terres de l'Ebre són 26.669 el nombre d'alumnes incorporats a les aules als nivells d'ensenyaments obligatoris entre els 3 i els 16 anys, així com a batxillerat i cicles formatius de formació professional. Per sota, les anomenades llars d'infants, fins als 3 anys. En este àmbit, es destaca a Tortosa la incorporació de dos nous centres municipals, a Ferreries i al Temple, afegits als cinc ja existents als pobles del municipi i les quatre de privades a la mateixa Tortosa. Un bon percentatge de la població total del territori ha entrat esta setmana a les aules, tot i que amb menys alumnes que el curs anterior.

Pel que fa a l'educació pública, el primer centre que hi va haver de referència a Tortosa va ser l'Escola de La Mercè (1848), de titularitat municipal, al local que havia estat convent de l'ordre mercedària. Amb la pau de la Restauració nasqueren petites acadèmies i mestres particulars que

ensenyaven bàsicament a llegir, escriure, comptar, geografia i història. Especialment es posaren en marxa dues iniciatives per a l'ensenyament secundari: una laica, l'anomenat Colegio Dertosense (1877), que duraria solament nou anys; i l'altra, confessional, promoguda pel bisbat, el Colegio de San Luis Gonzaga (1878), que es consolidaria com al centre de referència per a tota la comarca. El darrer quart del segle XIX foren anys en què les institucions religioses van experimentar una gran expansió. A Tortosa es van reinstal·lar els jesuïtes (1875), les Oblates (1880), els Germans de la Salle (1904), però, amb una significació especial, les fundacions religioses tortosines: les Germanes de la Consolació (1858), les Teresianes (1879) i els Operaris Diocesans (1883), tots els quals obrien col·legis d'educació.

Durant els primers anys del segle XX es crearen noves escoles públiques d'educació primària, però, excepte l'edifici del raval de Sant Llàtzer (1925) i l'Escola de Jesús (1926) —que va gaudir dels recursos assignats pel polític republicà i industrial Daniel Mangrané Escardó—, molts eren instal·lats en edificis força pre-

caris, especialment als pobles del delta. Les iniciatives més importants d'aquests anys foren la creació de l'Institut de Segon Ensenyament i l'Escola del Treball, tots dos el 1928 durant l'alcaldia de Joaquim Bau. També és de destacar que el 1906 el mestre Marcel·lí Domingo va crear una escola privada laica i mixta situada al terme de Roquetes.

La Guerra Civil va suposar també per al sector de l'educació un important trauma. Tant a les escoles públiques com privades, cada matí tot l'alumnat formava al pati mentre es pujaven les tres banderes oficials (la de l'Espanya franquista, la de Falange i la dels Requetés) i es cantava l'himne feixista "Cara al Sol". Aquestes imposicions es varen anar relaxant a mitjan dels cinquanta, especialment als centres privats religiosos i concretament a l'educació secundària; de fet, a finals de la dècada ja no hi havia ni banderes ni himnes. En aquest context, l'educació sota control de les congregacions religioses passà a ser dominant. Pel que fa a Tortosa, els "Hermanos" de La Salle reedificaren el seu col·legi per a continuar amb estudis de primària i formació comercial. Entre 1942 i 1953,

El conjunt del col·legi de Sant Llàtzer, amb l'Institut Cristòfol Despuig, és la darrera actuació educativa al municipi de Tortosa.

els jesuïtes impartien el batxillerat al seu centre de Roquetes; en deixar de fer-ho, i per cobrir la demanda d'un centre religiós de secundària, el mateix 1953 el bisbe Manuel Moll va crear el Col·legi Diocesà de la Immaculada a Jesús, simultàniament, i reobrí l'històric Col·legi de Sant Lluís, per a educació primària i després extensible a secundària. La creació d'aquests dos col·legis episcopals esdevé al cap de poc temps del tancament del Colegio de La Salle. El 1971, el col·legi dels Josepets passaria a col·legi d'educació oberta als estudiants en general. El bisbe Moll

tingué un especial interès per l'ensenyament i la situació li fou favorable. Els tres centres existents acabarien per fusionar-se en el Col·legi Diocesà de la Sagrada Família, ubicat a l'edifici del Seminari.

Ha estat, però, durant els darrers trenta anys, sota la Generalitat, quan l'actuació educativa ha estat més significativa, amb el nou edifici de La Mercè (1987) i la creació dels nous col·legis de Ferreries (1991), del Temple (1992), Cinta Curto (2005) i Sant Llàtzer (2012). Este és el panorama actual que aquesta setmana ha començat. ■